

Hoe Hoort Het Eigenlijk?

Dit is een samenvatting van het boek:
Hoe Hoort Het Eigenlijk?
Auteur: Reinildis van Ditzhuizen
Copyright: Horecalife/ www.horecalife.nl

Etiquette

Het woord etiquette is afgeleid uit de tijd van de zonnekoning Lodewijk de 14de. Zijn tuinman had in de tuin bordjes (Etiquette) neergezet met de tekst; Gelieve niet op het gras te lopen.

Etiquette verzetten zich feitelijk tegen wat door de burgers overgenomen wordt als normaal. Was het met de pink omhoog drinken chique onder de adel en later geïmiteerd door de burgerij, dan deed de adel het voortaan niet meer. Aapt men ons na, dan doen wij het anders.

Hier vindt u een rijtje woorden welke nooit gebruikt mogen worden door eenieder met smaak: Gebak, bestek, ik lust/blijf dat niet, duster, verkering, smakelijk eten, gezondheid (bij niezen) men richt de aandacht immers niet op iemands neusverkoudheid. Geen pantalon, maar simpelweg broek, geen colbert maar een jasje, geen trottoir maar stoep, plee of wc nimmer toilet. Tenenkrommend: Aangenaam bij kennis maken.

Internationale deftigheid, hecht veel waarde aan bepaalde stiltes: Men begint met eten, heft het glas en zegt dan ook niks.

Politesse, vooral door corpslieden gebruikt, betekent hoffelijkheid/c.q. stilte gewenst.

Kinderen worden door ouders teveel op de troon gezet tegenwoordig. Zinnen als: Schreeuw niet zo, laat die mevrouw er eens langs, zijn helaas verdwenen in het hedendaagse straatbeeld. Wees anders en voed uw kinderen op.

Begroeten

Vroeger was handen schudden zeer ongebruikelijk en alleen bestemd voor intimi en vrienden. Tegenwoordig is dit gebruikelijker. Een dame biedt bij een eerste ontmoeting slechts haar hand aan bij een huwelijk of begrafenis. Wanneer de man zijn hand uitsteekt is het uiteraard onbeschoft deze te weigeren. Mocht u twijfelen? Steek dan uw hand niet uit, daar dit opdringerig kan overkomen.

Een handdruk dient kort en droog te zijn, dus niet zwengelen. Lageren in rang (jongeren, mannen, minderen in rang) dienen altijd op te staan bij een begroeting. Een man trekt altijd zijn handschoenen uit, een vrouw mag ze aanhouden. Zwakkeren mogen uiteraard blijven zitten. Vergeet niet de ander aan te kijken en te blijven kijken. Dus niet alvast over de schouder naar een volgende gesprekspartner turen. Dit is zeer onbeschoft.

Handkussen gebeurt alleen bij ongetrouwde vrouwen. Het is overigens geen echte kus, je raakt de hand niet aan! Eigenlijk hoort de hand niet opgetild te worden, dus een lichte buiging is vereist, wanneer de vrouw de hand toereikt. Gehandschoende handen worden niet gekust, voorts alleen binnenhuis dus niet in het openbaar en nooit over een tafel heen. Wees selectief in het kussen, doet u het bij alle aanwezige vrouwen, dan maakt u zichzelf belachelijk.

In het kussen van mensen dient men ook selectief te zijn. Jammer genoeg is de 'drie kus' een algemeen gebaar geworden, maar daardoor juist zo nietszeggend.

Wie groet wie

Een meerdere wordt gegroet. Komt u een ontvangstruimte binnen dan kan een hoofdknikje ook volstaan, men hoeft niet iedereen de hand te schudden al wordt dit wel vaak als netjes beschouwd, maar soms onpraktisch.

Komt u een ruimte binnen, dan groet u eerst de hoogstgeplaatste (Vrouw, gastheer, directeur).

Alvorens u te enthousiast ergens op af stormt, peil of uw bekende niet in een ingewikkeld gesprek verwickeld is, alwaar uw interruptie als storend gezien kan worden.

Voorstellen

Een mindere wordt voorgesteld aan een meerdere. Het voorstellen aan meerdere personen geschiedt in volgorde van belangrijkheid. Een man knoopt zijn jasje dicht en heeft nimmer de handen in de zakken. Stel u ook voor aan beroemde mensen, zij kennen u immers niet.

Wanneer men zich mede met de voornaam voorstelt, wil dit niet zeggen dat men ook getutoyeerd wil worden. Hier dient altijd het initiatief van de meerdere of oudere vanuit te gaan.

Het noemen van de naam is weggelaten toen leveranciers en middenstand dit gingen gebruiken: Goedemorgen mevrouw Groskamp, wat mag het voor u zijn. Wilt u dus indruk maken, zeg dan alleen: Goedemorgen mevrouw.

In adellijke kringen is het gebruikelijk te tutoyeren, omdat men er simpelweg vanuit gaat dat men ergens familie van elkaar is.

Het meervoud van u, is u en dus niet jullie. Dit valt onder het verkapt tutoyeren.

Wanneer u een hooggeplaatst persoon ontmoet welke u rekent tot uw goede bekenden (Minister, lid van het raad van bestuur) en dit gebeurt in het openbaar bij formele gelegenheden, dan dient u deze niet te tutoyeren zoals u in privésfeer wellicht wel doet bij deze persoon!

Bij twijfel altijd u!

Tutoyeert iemand u ongewild en bent u daar niet van gediend? Zeg dan, ik hoop dat u het niet erg vindt als ik tegen u wel gewoon u mag zeggen.

Zitten en staan

Het gaan staan, wanneer een hooggeplaatste binnenkomt is een teken van eerbied. Een vrouw mag blijven zitten als een man haar begroet. Het is nog steeds een hoffelijk gebaar wanneer een man gaat staan als een vrouw een ruimte betreedt of verlaat.

Men gaat staan bij binnenkomst van de Koningin, in de rechtszaal wanneer de orde binnentreedt en in de kerk. Bij het binnentreden van een dirigent van een concert wordt niks over gezegd in het boek. Ten slotte gaat men staan als het Wilhelmus klinkt.

Men zit nooit onderuit gezakt of, in de trein niet met de voeten op de bank tenzij met een krant onder uw voeten, dat mag weer wel. Nooit met de benen over mekaar. U laat dan uw zolen zien, wat als denigrerend gezien wordt. Vooral buitenlanders vinden dit laatste zeer onfatsoenlijk.

Wat doet u als een collega stinkt? Ziet u deze niet zo vaak? Zwijg er dan over. Heeft u er helaas vaker mee te maken? Leid het zo in: Mag ik u een delicate vraag stellen? Probeer er enigszins omheen te draaien met uw vraagstelling, daar het over het algemeen als een pijnlijk onderwerp ervaren kan worden.

Kloppen

In een huis van een ander kunt u vrij openbare ruimtes betreden zonder te kloppen. Alleen bij privé ruimtes (Bibliotheek, studeerkamer, slaapkamer, badkamer) dient men wel te kloppen.

Voorrang

Gaan vrouwen altijd voor? Nee! Uitzonderingen:

Draaideuren (Man moet duwen)

In een restaurant of café (Man moet polsen of de kust veilig is zodat de vrouw veilig kan betreden)

Een man heeft ook het contact met de ober en loopt voorop als de tafel verwezen wordt. Als een vrouw te gast is ergens: Bijvoorbeeld op kantoor.

Op de trap, u kijkt immers niet onder het rokje en ook bij het naar beneden lopen, daar u haar kan opvangen als ze valt.

Bij het uitstappen uit bus of trein gaat de man eerst, om haar de hand te kunnen reiken.

Bij het betreden van een lift, gaat de vrouw als eerste, maar de man als eerste bij het verlaten ervan.

Roken

Roken op de hei of bos is verboden.

Aan tafel, pas na het toetje mits men daar toestemming voor heeft gekregen van de gastvrouw/heer.

Steek geen sigaret op in het bijzijn van een meerdere, tenzij deze u daarvoor uitnodigt.

Dansen

Bij dansen, knoopt de man zijn jasje dicht, buigt lichtjes en vraagt: Mag ik deze dans van u. Na afloop begeleidt de heer de vrouw weer naar haar plaats en laat haar nimmer alleen achter op de dansvloer.

Lenen

Een welopgevoed persoon dient te allen tijde de schijn van klaplopen te vermijden. Leent u dus geld van iemand, betaal dit altijd zo snel mogelijk terug en op eigen initiatief. Heeft u geen zin om iemand geld te lenen, omdat deze nooit terugbetaalt. Doe u dan af met een grapje als: Ik heb net als de Koningin nooit geld bij me.

Zelfde betreft het beloven van zaken: Belofte maakt altijd schuld. Kunt u iets niet waarmaken? Beloof het dan ook niet en wees eerlijk!

Wenken in het openbaar

Neem niet de gehele ruimte op de stoep in beslag.

Niet praten/schreeuwen tegen iemand aan de overkant van de straat.

Voer geen gesprekken op luide toon.

In beginsel loopt een vrouw (Hogere/oudere) altijd rechts van een man. Dat is de ereplaats. Op straat is dit anders, een man laat een vrouw niet aan de straatkant lopen wegens gevaar. Hij kan zo de modderspetten opvangen of openslaande portieren.

Een heer helpt een dame altijd in en uit haar jas.

De mindere jongere/man versus vrouw brengen de jassen van de ander bij concerten en opera naar de garderobe.

In het vliegtuig, ga snel zitten en houd niet de wachtende in het gangpad op.

Een bezoeker van toneel, concert, opera is altijd stipt op tijd. Komt u te laat dan dient u langs de andere bezoekers te lopen, dit is storend! Wacht op de pauze, of als u denkt dat het nog wel kan, dan altijd met het gezicht naar diegene toe.

Tijdens een voorstelling: Niet mee neuriën, maat slaan of fluisteren met anderen.

Hoesten is niet wenselijk, probeer dit te onderdrukken. Bent u echt verkouden, blijf dan thuis!

Een muziekstuk bestaat vaak uit meerdere delen achter elkaar zonder klappen! Houd hier rekening mee, wacht liever op de anderen alvorens u begint te klappen.

Bij een opera, concert, musical mag wel tussendoor geklapt worden.

In de kerk wordt nimmer geklapt.

Ook niet bij een toespraak op een begrafenis.

Voorts is het een gebruik bij de Matthaus Passion van Bach niet te klappen.

Bij een uitzonderlijke goede voorstelling kan men bij de 3de of 4de encore van de artiest opstaan. In andere landen is het gebruik bij grote eerbied, dat men een bloemstuk op het podium gooit. In Nederland is dit niet gebruikelijk.

Fooien

In hotels geeft men kruiers, 50 cent/1 euro per de naar de kamer gebrachte koffer. Voor het kamermeisje laat u circa 5% van de kamerprijs achter, althans als u meer dan 1 nacht verblijft en deze proper is gehouden naar tevredenheid.

Vraag bij het geven van een fooi nimmer wisselgeld terug. Dit is zeer Hollands en ongepast. Een eigenaar geeft u geen fooi!

In de auto

Scheid men paren van elkaar. Zit de eregast, rechts naast de chauffeur. Haalt u zelf gasten op met een chauffeur? Dan zit de eregast rechts achterin. U zelf naast hem. Zijn er meerdere gasten? Dan zit de belangrijkste persoon rechtsvoor, de een a belangrijkste rechtsachter en uzelf links achterin.

Brieven

Bij een onbekende ontvanger: L.S. Lectori Salutem. Amice/Amica bij academici onderling. U begint nimmer met ik. U kunt dit voorkomen door: Gaarne vraag ik u aandacht voor het volgende te gebruiken, zoals telefonisch besproken etc. In een formeel schrijven gebruikt men geen afkortingen. Ter afsluiting wordt ook nimmer een P.S (Post Scriptum) gebruikt als u iets vergeten bent.

Mooie formele afsluiting: In de hoop een gunstige reactie te mogen ontvangen, hoogachtend. In de hoop spoedig van u te mogen vernemen.

Mag ik een lunch afspraak afzeggen per sms? Nee en zeker niet op de dag zelf.

Kent u bij een naam alleen de naam zonder dat u weet of het een man/vrouw is, of welke titels deze persoon draagt. Zet dan achter de naam: s.s.t.t. salvis titulis (met weglating van titels).

Een visitekaartje werd vroeger gebruikt ter vervanging van een bezoek. Was men niet thuis of had men eigenlijk geen zin in een bezoek dan liet men zo'n visitekaartje achter. Ga niet zomaar met uw eigen visite kaartjes strooien, doe dit op een gepast moment als de gelegenheid daarom vraagt. Wees nimmer opdringerig hiermee.

Kunst der conversatie

Houd altijd in uw achterhoofd dat niemand geïnteresseerd is in u, maar voornamelijk in zichzelf. Ga maar eens na hoe oppervlakkig u doorgaans zelf luistert, terwijl uw gesprekspartner spreekt, denkt u alvast na over wat u zelf wilt zeggen. Probeer dit te vermijden. De kunst van een goede conversatie zit hem in het goed luisteren!

Is iemand ziek of heeft men iets vervelends meegemaakt? Probeer dan niet op zalvende toon te klinken. Vraag: Mag ik u naar de uitslag van uw onderzoek vragen? Mag ik vragen hoe het met u gaat? Ik weet niet of u erover wilt praten. Neem een neutrale houding aan: Dus niet, arme schat hoe is het nou met je? Wees oprecht, vraag alleen als het u echt interesseert. Bent u moe, hebt u haast? Vraag er dan niet naar!

Praat niet agressief of gelijk hebbend. Teksten als: Wat een onzin! Zijn ongewenst. Zeg dan eerder: Die en die gaf mij een andere versie. U laat daarmee de ander in zijn waarde.

Breek niet plomp in bij een groepje mensen, vraag of u stoort, of vraag of u de conversatie mag bijwonen.

Praat aan tafel niet over iemand anders heen.

Praat niet als een ander een toespraak houdt.

Tijdens een diner/feest/ontvangst mijdt u gesprekken over: Geld/geloof, troggelt u geen gratis advies bij een dokter of advocaat af, praat u niet teveel over uzelf, vermijdt u onderwerpen die woordenstrijd kunnen veroorzaken.

Bij zakelijke bijeenkomsten mijdt u de volgende onderwerpen: ziekten/gezondheidsproblemen van u en anderen, heldendaden of vakanties.

Pijnlijke situaties als eten op de kin, rits open mag op geattendeerd worden.

Complimenten dient u te ontvangen! Zeg dank u wel en lach vriendelijk. Het staat onderdanig als u teksten als: het is een oudje, stelde niks voor etc. gebruikt. Niet doen!

Toespraken

Deze houdt men bij voorkeur na het voorgerecht, opdat iedereen al iets in zijn maag heeft. Nooit na het serveren van een warme maaltijd. Niemand houdt van het koud laten worden van zijn maaltijd.

De hoogstgeplaatste spreekt als eerste. Wilt u de spreker iets vragen, wees dan duidelijk! Sta op en richt u tot deze persoon, spreek duidelijk, zodat andere u ook goed kunnen horen. Knoop uw jasje dicht, stel u voor met eventueel uw functie/relatie met de spreker, ook als u bij de meeste al bekend bent of überhaupt een bekende Nederlander bent.

Klinken van de glazen: Hoort niet en is niet netjes, evenmin het zeggen van proost.

Telefoon

Neem op met uw achternaam desgewenst met uw voornaam erbij. Geen titel of functie door de hoorn. Als u zelf opbelt, noem dan als eerste altijd uw naam.

Men hoort niet bellen bij: Condoleren, om medeleven bij ziekte te tonen, geboorte of huwelijks gelukwensen. Dit doet men schriftelijk!

Het spreekt voor zich dat u in het openbaar rekening houdt met uw gesprekspartner en onderwerp.

Leg bij een zakelijke bespreking nimmer uw telefoon voor u neer, zodat uw gesprekspartner hiermee steeds geconfronteerd wordt.

Kleding

Draag geen ultrakorte rokken als u dikke benen heeft, of strakke truitjes wanneer u vetrolletjes heeft.

Draag een spaarzame opmaak (make up). Opsmuk verradert een lagere stand. Behang u niet vol sieraden, elegantie zit hem in de kleine details.

Een vrouw mag binnenshuis haar jas en handschoenen aanhouden, een man heeft dit voorrecht niet.

Ik ga naar een tuinfeest, voorschrift is donker pak maar het is warm, en nu? U hoort toch een panty aan te trekken. In het algemeen wordt u geacht op formele gelegenheden nette kleding te dragen. Daarbij hoort voor een dame een panty, ongeacht hoe warm het is.

Uw parfum/aftershave, mag pas waargenomen worden vanaf een armlengte afstand.

Op uw werk dient u zich representatief en stemmig te kleden. De aandacht mag niet van het werk afgeleid worden. Jasje (dasje) nette sokken en schoenen, alles keurig verzorgd. Geen sandalen, laarsjes, sportschoenen al zijn ze van het duurste merk. Dit uiteraard allemaal afhankelijk van de geldende bedrijfscultuur. Doe niet quasi gewoon en eenvoudig als zakenman Harry Mens die in zijn programma stevast gekleed ging in hemdsmouwen, bretellen en met zijn voet op zijn knie. Lollige dassen, wilde sokken en schelle overhemden zijn niet aan te raden.

Een formele broek is er een met een vouw aan de voor en achterkant en geen omslag.

Niet doen een das dragen met een knoop halverwege. U lijkt dan op een Amerikaanse gangster.

Draagt een man een hoed, dan neemt hij deze af bij een begroeting en maakt een lichte neiging met het hoofd, niet buigen! Hoeden dienen sowieso afgenomen worden bij: Spelen van het volkslied, hijsen/strijken of langs dragen van de vlag, passeren van een lijkstoet, bij een begrafenis, binnenshuis dus ook in winkels, cafés, in de trein en vliegtuig, in kerken.

Hoed dragende dames mogen de hoed altijd ophouden (Mazzelaars) Maar in eigen huis draagt de vrouw geen hoed! Bar22 mode freaks, een hoed is een overdagdracht. Draag deze dus nimmer na 18.00.

Boerka's. Hier geldt de algemene stelregel: De gastheer/vrouw zet de toon. Dit houdt in dat organisaties (Overheden, scholen, musea, banken, postkantoren) zelf hun huisregels mogen bepalen. Geeft deze in zijn huisregels aan, geen boerka > Geen boerka. In openbare ruimten ligt dit lastiger, want daar is immers niemand gastheer/vrouw.

Jacquet

(Pandjesjas) is de meest formele klederdracht voor plechtigheden overdag: Huwelijken, begrafenissen en gelegenheden als inhuldiging van de Koningin schrijven het dragen ervan voor. De voorkant wordt met 1 knoop gesloten, pochet mag. Bij een heer in Jacquet hoort een vrouw met hoed. De Engelsen noemde een jacquet een morning coat, omdat de edelen zich vroeger erin kleedden tijdens het paardrijden.

Jas

Een heer draagt binnen nooit een jas. Zodra hij binnenkomt trekt hij deze uit. Reden? Zo laat hij zien dat hij ongewapend is. Dames mogen hun jas wel binnen aanhouden. Men draagt geen jas: Bij gelegenheden in de buitenlucht m/v waar men een officiële functie bekleedt: Zoals bij een kranslegging, huwelijk, begrafenis, als direct familielid in een begrafenistoet meelopen (dus niet als gast/toeschouwer). Ook niet bij regen! Dan houdt iemand een paraplu boven het hoofd.

Jasje

(Pak) Mannen kunnen op een grijze of anders gekleurde broek een tweed of fantasie jasje dragen. Dit is vooral voor de vrije tijd. Dit kan, zolang u geen formele bijeenkomsten bijwoont. Knoopregel: Het jasje van de man dient altijd dicht te zijn, tenzij hij zit. De knopen bij heren zitten rechts zodat deze snel met de linkerhand te openen zijn, zodat de rechterhand vrij is om het zwaard te pakken. Bij dames links voor het geven van borstvoeding, ja ja. Een man draagt een donkergrijs, donkerblauw of zwart pak. Nimmer een bruin pak! No brown in town!

Juwelen

Hou het ingetogen! Een welopgevoed meisje is in het bezit van een echte parelketting, het zinnebeeld van reinheid en wordt dus vaak door bruiden gedragen. De parel symboliseert ook het verdriet, omdat deze op een traan lijkt. Het wordt daarom vaak bij rouwplechtigheden gedragen.

Bij een smoking alleen zilver en geen goud (Manchetknopen).

Bij avondkleding (Rok) geen armbandhorloge. De reden is eenvoudig, wie naar een avondfeest gaat heeft alle tijd.

Overhemd

Liever katoen dan van polyester, omdat deze beter doorlucht. Wit is chic. De besmettelijkheid ervan verwijst naar de positie van de man. Hij verricht geen vuil werk en kan zich een goede wasserij veroorloven. Goede tweede keus is blauw/streepje. Witte kraag kan, maar is aardig posh. Ruitjes, groen, roze zijn meer voor de vrije tijd. De halsboord, kan zonder of met (Button-down) knoopjes. Deze laatste komt uit de polo sport. De spelers zetten hun omhoog waaiende boorden vast met knoopjes. Button-down draagt men niet bij een pak. Het is samen met het borstzakje, ingeweven merkje sportief en wordt dus niet bij officiële gelegenheden gedragen of bij zakelijke bijeenkomsten.

Geen opgerolde mouwen, dit doet u alleen bij een staking en wel als u deze leidt. Geen hemdsmouwen, een heer trekke in gezelschap nooit zijn jasje uit zonder toestemming

van zijn gastheer/partner. Reden, het overhemd gold vroeger als onderkleding en men vertoont men zich hierin niet buiten zijn slaap/studeerkamer. Hier komt de uitdrukking: In zijn hemd staan vandaan.

Pak

(Zie jas) In de regel een donkerpak voor heren en een mantelpakje voor vrouwen. Krijtstreep mits dunne streep kan en is geliefd bij advocaten, diplomaten en bankiers. Remember: No brown in town. Voor de knoopsluiting heeft u de keuze uit een enkele of dubbele rij knopen (Double breasted) Bij enkelrij is de drieknoops sluiting het meest gangbaar, tweeknoper kan, eenknoper liever niet. Een vijf-of meerknoper is een tikkeltje modieus en wordt graag gedragen door televisie presentatoren en bobo's (Bohemien-bourgeois) Onderste knoop wordt nooit dichtgeknoopt. Mag u als man in gezelschap tijdens diners, ontvangsten en formele zakelijke bijeenkomsten als het warm buiten is uw jasje uittrekken? Dat hangt van de omstandigheden af. Trek nooit zomaar uw jasje uit. Denk aan de zegswijze: In zijn hemd staan. Pas als de gastheer zijn jasje uittrekt dan mag u dat ook doen.

Rok

Op zeer officiële soirees, bals, opera's premières wordt een rok gedragen. Dit kledingstuk bestaat uit een zeer gedetailleerde zwarte rokjas met uitgesneden voorpanden en wordt open gedragen. Een rok draagt men nooit voor 18.00! De broek is zwart zonder omslagen en met zijden of satijnen biezen. Het rokhemd van wit pique heeft dubbele manchetten en een opstaande boord met omgeslagen punten waarbij een wit klein strikje hoort, lange ff zwarte sokken, klassieke zwarte gladde schoenen bij voorkeur lakpumps en anders veterschoenen, wit linnen pochet en witte handschoenen. Geen horloge! Componisten spelen traditioneel in rok. Voordeel van een rok is dat u het open draagt wat bewegingsruimte geeft.

Schoenen

Je kunt mensen herkennen aan hun schoenen! Zeer belangrijk dus dat u er aandacht aan besteedt en ze goed poetst. Mensen die met kostbare kleding indruk willen maken en versleten schoenen dragen vallen bij de hertog en niet alleen bij hem direct door de mand. Een heer mag lichtelijk versleten schoenen dragen, maar dan moeten ze wel goed gepoetst zijn. Onder een pak horen gladde schoenen, twijfelachtig is de suède gespschoen, bordeelsluiper genoemd. De schoenkleur is zwart, grijs of blauw. Geen bruin na 18.00!

Smoking

Wordt nooit overdag gedragen, behalve door obers en suppoosten. Bestaat uit een zwart jasje met satijnen of zijden revers en net als de rok een broek met biezen, een wit smokinghemd met plat boord (Geen button-down) dubbele manchetten en een blinde sluiting- de knopen zijn niet te zien. Hierbij draagt men een zwart strikje. Blauwe en donkerbruine smokings getuigen van een excentrieke slechte smaak. Glitter laten we over aan Gerard, nieuwe rijken en onderwereldfiguren.

In Engeland trokken de heren na het diner hun rokjas uit, gaven die aan de huisknecht en staken zich vervolgens in een gemakkelijk pandloos huisjasje om te roken in de sigarenkamer (For smoking)

Een smoking wordt ook weleens een black tie (zwart strikje) genoemd. Een rok wordt ook weleens een white tie (wit strikje) genoemd.

Sokken

Een goedgeklede heer houdt zich aan de regel dat sokken lang zijn en tot de knie reiken. Benen mogen nimmer gezien worden. Materiaal: Glansgaren, dunne wol of kasjmier. Nooit nylon! Hoe formeler een pak, hoe donkerder en dunner de sok! Wit is alleen voor op de tennisbaan!

Zakdoek

In de linker broekzak van een heer hoort een schone zakdoek, niet opgevouwen doch van te voren uitgeslagen. Zeer geschikt voor betraande vrouwengezichten.

Zegelring

Draagt u alleen als u een familiewapen heeft, het erfelijk kenteken van de eigen familie. Vrouwen dragen altijd hun eigen wapen, dus niet van de echtgenoot. De ring is altijd van goud en waar het wapen in staat is van een harde steensoort. De ring wordt aan de ringvinger, pink of wijsvinger (Makkelijk bij zegelen) gedragen.

Gala

Op een white tie gala met strik draagt men: Witte strik, rok. Dames in baljurk (laag en feestelijk, groot décolleté, lange handschoenen. Geen lange rok met blouse.

Op een black tie gala met strik draagt men: Zwarte strik, smoking, dames in korte of lange avondjurk, lange rok klein décolleté, halflange handschoenen.

Netjes

Donker pak, tenue de ville, jacquet, middagjapon, lounge suit, cocktail
Jacquet alleen overdag en dames dan met hoed. Informeel; Heren voor 18.00 jasje dasje/blazer, na 18.00 pak, dames in nette jurk, pakje, des avonds iets feestelijker.

Ontspannen

(Zonder das) No tie, casual, business casual. Zelfde als informeel maar dan zonder das.

Vrijtijdsleding, casual

Geen bijzondere eisen op kledinggebied, wees in uw uitnodiging duidelijk: Spijkerbroek, sportief etc.

Zwem/badkleding

Het is tegen alle etiquette deze kleding buiten het strand/zwembad te dragen. Dus nimmer op een terras in strandkleding vertonen.

Tenue de Ville

Men drage hierbij niet de landelijke vrijetijd kleding, maar hun stadse pak.

Kledingcode

De man zet de kledingtoon, vroeger werd alleen de voorschriften van de man op de uitnodigingen vermeld. Tegenwoordig is dat anders.

Op uitnodigingen voor jubilea, huwelijken en andersoortige feestelijke ontvangsten overdag hoort eigenlijk geen kledingcode. Omdat men ervan uit gaat dat men weet dat heren een pak dragen en dames in jurk, mantelpak, deux pieces al dan niet met hoed verschijnen. Deze traditie is verbroken door de Koningin, welke tegenwoordig duidelijk een kledingcode op de uitnodiging vermeldt.

Sollicitatie

Zorg voor beschaafde kledij dus geen vlekken, scheuren. Een man jasje/dasje een pak is doorgaans te netjes. Dames een mantelpakje, complet of rok/broek met jasje met passende schoenen! Geen blote benen! Stel u op de hoogte van de cultuur van een bedrijf en pas u daarop aan.

Gastvrijheid

De gast dient de regels van de gastheer te accepteren. Dit zit hem in de kledingvoorschriften, maar ook in het bestellen van niet aangeboden dranken. Dit is ongepast. Beperk roken en eet wat de pot schaft. Zoals men soms denkt bestaat gastvrijheid niet uit het etaleren van dure dranken, bonbons, eten of andere luxe. Overdaad schaadt, beperk u hierin. Protestantse deftigheid is, niets aangeboden krijgen behalve een Haags kopje thee. Deze deftige zuinigheid stemt in met de instructies: Bij een eerste bezoek wordt geen consumptie aangeboden. Komt men tegen thee tijd dan mag een kopje thee, maar laat overdadige bonbons en koekjes achterwege. Dit is afgeleid dat u niet de schijn van uitsloverig gedrag dient te wekken, u haalt hiermee uzelf naar beneden. Andere reden voor dit zuinige gedrag: Het gaat bij een bezoek om de persoon en niet om diens eet of drankvoorraad. Vandaar dat men na afloop ook nimmer dankt voor materialistische zaken als eten en drinken!

Bij de Romeinen was het gebruik een drankkoning uit te kiezen, vond de drankkoning dat er door sommige teveel gedronken was, dan liet hij de wijn verdunnen.

Vorkbuffet: Dit is een lopend buffet met gerechten die je alleen met een vork eet.

Running dinner; Een dinner op verschillende locaties.

Uitnodigingen

Ik ben jarig en geef een groot feest en wil eigenlijk geld hebben, kan ik dit op de uitnodiging duidelijk maken met tekst of een envelopje?

Nee! Uw verjaardagsfeest is geen zakelijke transactie, waar u in ruil voor gastvrijheid een soort entreegeld heft. We betalen contant geld voor goederen en diensten. Zet dus nooit, ik herhaal nooit! Een cadeau tip op uw uitnodiging. U kunt er wel voor zorgen dat andere dit voor u organiseren met een geldbox of een bankrekening nummer.

Formele uitnodigingen worden schriftelijk gedaan en moeten altijd schriftelijk beantwoord worden. Deze uitnodiging is in de derde persoon gesteld en wordt nimmer ondertekend. De enveloppen worden met de hand geadresseerd. De uitnodigingen worden ruimschoots verstuurd: 4/6 weken.

Rechts of links onderaan staat de uiterlijke r.s.v.p. datum.

Nodigt men uit voor een middag ontvangst (lunch, high tea) dan zet men een begin en eindtijd daarbij. Diplomaten hebben het gebruik, een lijst met aanwezigen en functies van de andere genodigden te vermelden. Handig!

Afzeggen: Schriftelijke uitnodiging? Schriftelijke afzegging, mits dit praktisch gezien onmogelijk is vanwege plotselinge ziekte bijvoorbeeld. Nooit per sms! U belt op. Komen er door een afzegging opeens dertien gasten dan kan dat in sommige landen voor een probleem zorgen. Napoleon lette hier ten zeerste op. In Parijs bestonden zelfs: Quatorziemes (14 ers), beroepsinvallers voor wanhopige gastvrouwen.

Uw huis gereed voor ontvangst

Deze is fris, opgeruimd, wc is schoongemaakt en voorzien van extra wc papier en prullenbak. U zet alvast vazen klaar voor de te krijgen bloemen. Schenk een verkregen cadeau altijd aandacht, ondanks dat er nieuwe gasten verschijnen. Kijk niet bij begroeten alvast naar de volgende. Zorg ervoor dat uw gast bij binnenkomst zo snel mogelijk iets te drinken heeft. Wees duidelijk voor uw gasten, vraag niet: Wat wilt u drinken, maar som summier op wat u kunt aanbieden.

Zakelijk ontvangst/afpraak

Haal uw gasten op bij de lift/receptie/hal. Laat uw bezoeker niet wachten, dat is onvriendelijk en onbeleefd. Na afloop begeleid u uw gast weer naar de plek waar u hem opgehaald heeft. Praat tijdens zakelijke bijeenkomsten niet over uw problemen.

Dring nooit iets op, mocht u gast aangeven geen alcohol te willen drinken, voorkom dan teksten als: He wat ongezellig, een wijntje! Dat hoort niet!

Geschenken krijgen

Krijgt u iets wat u niet bevalt, laat dit niet merken en bedank hartelijk. Lastig is dit bij het krijgen van iets groots voor uw interieur bijvoorbeeld. De gast begaat hier een fout en hoort dit soort geschenken niet te geven. Hij dringt immers zijn smaak op aan een ander en dringt zich hiermee op in de privesfeer. Krijgt u toch zo iets, wees dan eerlijk: Het hangt ergens anders, het is te groot/past niet in ons interieur, zal ik het u teruggeven?

U krijgt een cadeaubon, mag u die openmaken? Ja, dat mag.

Thee/Lunch/High Tea/Borrel

Als u mensen uitnodigt voor een lunch, wees dan duidelijk. Betreft het een koffietafel (In grof aardewerk geserveerd met bloemenmotief of een Oud-Hollands boerenbont servies). Een warme lunch, koffie met broodjes. Door dit duidelijk aan te geven voorkomt men dat een ander voor een verrassing komt te staan.

Bij een uitgebreide thee geeft men cake, bonbons, sandwiches. Fout is het presenteren van hartigheden als bitterballen en nootjes etc. bij de thee. Vergeet de melk niet! In Engeland gooit men eerst melk in het dure servies, opdat deze broze kopjes niet barsten door het hete water. Zet wanneer u gasten hebt nooit het handvat naar hen toe, u wekt hier de schijn mee dat u bedient wilt worden door hen. Wenk: Gebruik, theeblaadjes geen zakjes. Pinken omlaag! Ook niet: Kop in 1 keer leegdrinken, theelepeltje in het kopje laten staan, tenzij het een mok is zonder schotel (u mag immers niet de tafel of het kleed bevuilden), suiker uitlepelen of soppen met koekjes.

Namiddag. Het is tijd voor een aperitief, dit betekent eigenlijk een drankje om de eetlust op te wekken. Bier remt de eetlust, whisky wordt ook niet voor een maaltijd geserveerd. Voor de rest mag er vrij veel, bied ook alcoholvrije sappen aan bij gasten, mochten deze geen alcohol drinken. U kunt denken aan jus of tomatensap.

Ik ga op bezoek, mag ik mijn hond meenemen? Nee, tenzij van te voren overlegt. Of het gebruikelijk is bij de ander.

In de middag kunt u gasten uitnodigen voor een ontvangst/receptie ter eren van bijvoorbeeld een jubileum. U hoeft hier niet perse stipt op tijd te zijn, een kwartier later is een nette tijd. U verblijft niet langer dan 1/1,5 uur.

Wilt u het iets informeler? Spreek dan eerder over een borrel. Of op z'n Amerikaans een cocktail party. Blijven uw gasten dineren, matig dan uw hapjes om de eetlust te bederven. Het is eigenlijk een Hollands gebruik, dat men elders niet kent.

Probeer rijen te voorkomen bij ontvangst. U kapt plakkers hoffelijk, doch stipt af. Cadeaus neemt u zonder te openen glimlachend in ontvangst en geeft u door aan diegene die u daarvoor hebt ingeschakeld.

Bij een passade (Voor de Koningin) passeert men, wisselt men een of twee woorden en gaat door.

Mijn man viert zijn jubileum, ben ik als vrouw hierbij anoniem omdat het om hem draait immers? Nee, u staat naast hem en steunt hem.

Haastige bezoeken? Nee Groskamp keurt dit af, het veinst ongeïnteresseerdheid. Geen haastige groet, bezoek dus.

Logeren

Zorg dan voor een schoon fris bed, handdoeken, washandjes, zeep, tandenborstel en tandenborstel op de kamer. U checkt of het raam niet klappert en de gordijnen goed dichtgetrokken kunnen worden, het bedlampje nog werkt, voldoende kleerhangers aanwezig zijn. Wilt u het echt goed aanpakken, zorg dan voor een schrijfblokje, een trommeltje met droge biscuits (hotels), schaalje met vruchten een klok die loopt, bloementje en wat lectuur. Het is handig vooraf de huisregels duidelijk te maken, zodat uw gasten weten waar ze aan toe zijn.

Afscheid

Als u ophoudt met schenken, begrijpen de meeste wel dat er verwacht wordt dat men niet te lang blijft kleven. Toch is dat voor iedereen niet altijd duidelijk. Blijf zelf nooit te lang plakken! Als gasten blijven plakken ga niet ostentatief lampen uitdoen, gordijnen openen, kaarsen uitblazen of glazen opruimen. Wees gewoon duidelijk: Een laatste drankje voor onderweg! Helpt dit nog niet? Leg dan uit dat u morgenochtend vroeg en daarom voldoende nachtrust nodig heeft. Krijgt u na 00.00 koffie, soep aangeboden, drink deze op en vertrek meteen erna. Het Wilhelmus na 00.00? Vertrek meteen erna.

Ziekenbezoek

Blijf nooit te lang, stoor geen andere zieken, breng iets mee. Wanneer u bloemen meebrengt doe dit dan met een vaas of bloemstuk met vaas eromheen. Praat niet te luid, of te druk. Houd u aan het bezoekuur. Geef liever niet te grote bossen bloemen, er is immers weinig plaats bij een ziekbed. Vermijd sterk geurende bloemen. Geschikt is ook een schaalje vruchten of wat lectuur. Informeer vooraf of de zieke nog iets wenst waar u hem blij kan maken. Bel/sms een zieke niet teveel, dat brengt onrust.

Reageren op uitnodigingen

Altijd reageren! Dus niet achteraf sorry sorry druk druk je kent het...

U reageert zoals op de uitnodiging vermeld: email, brief en u doet dit op tijd. Geldt de uitnodiging voor meerdere personen, dan is het wel zo netjes aan te geven wie u vergezelt. Heeft u geen zin? Zeg dit dan niet eerlijk! Maar verzin een passende smoes.

Op een formele uitnodiging reageert u in de derde persoon, dus zonder ondertekening. Kunt u niet? U kunt een zin gebruiken als: Tot zijn spijt zal hij hiervan geen gevolg kunnen geven wegens

Geschenken geven

Gaat u op bezoek? Neem dan wat mee! Doe hier ook moeite voor! Pak niet zomaar iets uit uw wijnvoorraad zonder vooraf te bedenken of u hier de gastheer/vrouw wel een plezier mee doet.

Bloemen? Altijd goed, maar pas op met planten. Het is niet 'comme il faut' om planten te schenken, daar u zich opdringt in de privésfeer. U schenkt immers iets, waarmee u zichzelf voor lange tijd doet herinneren bij de ontvanger.

Soms kunt u geen bloemen meenemen: Bij een formeel diner bijvoorbeeld omdat u hiermee de gastvrouw derangeert (kan zelf niet voor aankleding zorgen)

En u verplicht haar deze bloemen netjes te schikken, terwijl zij juist aandacht voor haar gasten moet hebben.

Geeft u bloemen? Haal dan alvast het papier eraf om het de ontvanger makkelijk te maken. Verwacht u veel bloemen, en dat de gastvrouw hiermee dus in de problemen kan komen? Stuur dan bloemen vooraf ruim van te voren op, of achteraf.

Bij een lunch/diner bij de Koningin hoeft u geen cadeau mee te nemen.

Ontvangsten

Een academisch kwartiertje later voor uw arriveren is toegestaan. Dit wordt op universiteiten gebruikt voor het kwartiertje tussen aanvangstijd en werkelijk begin van de colleges.

Wanneer u aan iemand wordt voorgesteld, kijk deze aan. Luister aandachtig en kijk niet over de schouder naar iemand waar u liever mee praat. Dit is beledigend!

Men proppe zich niet vol, alsof men uitgehongerd is.

Bij zakelijke ontvangsten/politieke/recepties geen cadeaus! Gaat het om een jubileum dan wel, of doe mee met een gezamenlijk cadeau. Bij binnenkomst gaat u direct naar de gastheer/vrouw. Bij wachtrijen wordt het personeel vaak opgedragen u alvast iets te drinken te geven. Bent u aan de beurt ter begroeting, zet uw drankje dan weg alvorens u de gastheer/vrouw begroet.

Zelf uit logeren

Gaat u zelf ergens logeren, gedraag u dan niet als een hotelgast. Zit niet onderuit gezakt, bied aan om te helpen in het huishouden/afwassen/dekken. Verder maakt u zelf het bed op en laat uw vieze kleren niet slingeren. U houdt de gedeelde badkamer niet te lang bezet en laat geen haren in het doucheputje achter. Maakt geen vegen op spiegels, of gebruik van de telefoon ongevraagd. Uiteraard eet u zonder te morren wat de pot schaft. Verder laat u niet merken dat de kinderen, dieren, familieleden van de ontvanger niet bij u in de smaak vallen. Blijft u langer, dan is het netjes om een maaltijd aan te bieden ergens, of een uitje met de kinderen.

Vertrek

Belangrijkste regel is doe dit niet te laat. Probeer er achter te komen of u gastheer/vrouw werkelijk wenst dat u langer blijft, of dat dit gespeelde gastvrijheid is. Na een diner/koffie blijft men nooit langer dan een uur, mits de situatie een uitzondering hierop goedkeurt. De hoogstgeplaatste gast vertrekt als eerste bij formele diners. Bent u dat? Bedenk dan dat de rest op u wacht tot u vertrekt.

Wees geen plakker bij de deur, uitgang, auto etc. Geen drie afscheid praatjes! In een klein gezelschap neemt u eerst afscheid van de anderen en dan pas van de gastheer/vrouw. Neemt u afscheid in een groot gezelschap dan hoeft u niet alle handen te schudden.

Heeft u eerst afscheid genomen van de gastheer/vrouw dan kunt u volstaan met de aanwezigen daar in de buurt van te begroeten.

Bedanken

Dit wordt te weinig gedaan, omdat men er moeite mee schijnt te hebben. Jammer! Na een privé diner of bal hoort u binnen 24 uur te laten weten wat u ervan vond. Was de uitnodiging schriftelijk? Dan is het correcter dit schriftelijk te doen.

Hoe breekt u netjes in op recepties?

Zeg: Mag ik er even bij komen staan? Mag ik even onderbreken? Belangrijk is niet meteen te beginnen met praten! Toon respect voor het gesprek wat gaande is. Kijken anderen verwachtingsvol naar u? Stip dan zelf een nieuw onderwerp aan. Even inspiratieloos? U kunt altijd vragen wat de relatie tot de gastheer/vrouw is met de anderen. Of kent u veel mensen hier? Succes gegarandeerd. Veel mensen denken dat het onbeschoft is weg te lopen bij een bestaand gesprek. Dit is echter niet zo, een receptie is juist bedoeld om veel mensen te ontmoeten. Sneak er niet zomaar tussen uit! Zeg: Het was prettig u te ontmoeten, tot een volgende keer. Onhoffelijk is weggijken, een smoesje gebruiken of stiekem wegschuiven. Dit gedrag kan lomper overkomen dan u denkt.

Wees een graag geziene gast: Een onverwoestbaar goed humeur, verzorgd en welriekend, groot aanpassingsvermogen, een mild oordeel, sociaal, vrolijk en heb een flinke dosis tact!

Aan tafel

Hoe zorgt u voor een geslaagd formeel diner?

Gasten passen bij elkaar.

Tafel is behoorlijk gedekt.

Tafelschikking is doordacht.

Voedsel is passend, niet noodzakelijk duur.

Het wordt niet te laat, uiterlijk 11 uur klaar met eten.

Per gast rekent u 50 cm bewegingsruimte. Onder het liefst witte damasten tafelkleed ligt een moltonkleed. Dit tafelkleed hangt minstens 15 cm aan elke zijde over. Borden worden geplaatst enkele centimeters van de rand af. Soepborden worden nimmer zonder onderbord op tafel geplaatst. Servetten zijn bijpassend en liever niet van papier.

Tot en met het hoofdgerecht worden kommen en bordjes van 1 servies gebruikt. Voor het toetje mag eventueel een ander servies gebruikt worden.

In Frankrijk legt men stokbroden direct op tafel. In Nederland bij formele diners ligt het stokbroodje al klaar op een servet of bord. Een klein bordje voor de sla wordt links boven het grote bord gezet. Vingerkommen met een schijfje citroen worden ook linksboven het hoofd bord gezet.

Servetten

Bij voorkeur van linnen, katoen en gesteven. Deze worden zo eenvoudig mogelijk gevouwen. Geen ingewikkelde figuren, getuigt van een goede smaak. Meestal ligt het op het bord of rechts ernaast. De Romeinen hadden voor het handen afvegen slavenjongetjes met lang haar of gebruikte gewoon het tafelkleed. Servetten hoeven niet groot te zijn, we hebben immers mes en vork tegenwoordig, waardoor de handen minder vies worden. Sommige restaurants verstrekken nog wel grote servetten ter verhoging van het cachet.

Ligging van het eetgerei

Vorken liggen links, messen rechts met de scherpe kant naar het bord gericht. Men ete van buiten naar binnen dat is de basis regel. Bij formele diners legt men geen eetgerei voor het toetje klaar. Bij een informeel diner kan een dessert lepel wel al geplaatst worden. Wilt u heel deftig dekken? Leg dan al het bestek rechts. Dit is de Oostenrijkse manier van dekken.

Traditioneel dekken de Fransen bol en de Engelsen/Nederlanders hol. Heeft u een wapen op de achterzijde, dan kunt u ervoor kiezen om bol te dekken.

Voorkom roeien tijdens het eten, wilt u even pauzeren. Leg dan uw eetgerei in een puntsdriehoek op uw bord met de vork bol. Bent u klaar dan ligt de vork meestal open links en het mes rechts. Eet u met zilver dan is het zeer netjes om de snijkant van het mes niet naar de vork gericht te leggen om te voorkomen deze te beschadigen.

Fatsoen koopt u bij de zilversmid! Voordelen van zilver: Het houdt langer warm en het oxideert als het in aanraking komt met giftige stoffen. Vroeger werden mensen nog al eens vergiftigd door vijanden, dus was het handig om zilver te gebruiken.

Een mes geeft u nooit aan met de punt naar de ontvanger toe. Chinezen gebruiken als teken van opperste beschaving geen messen. Ze zeggen: Europeanen zijn barbaren, ze eten met zwaarden.

Viscouvert, de oude garde is hier op tegen. Die bleven met het oude zilver (Messen/vorken) eten. Immers dit soort bestek bestond nog helemaal niet vroeger, en zilver erft men immers, dus gebruikt men nu ook gewoon het oude gerei als teken van beschaving. Tegenwoordig is het wel geaccepteerd als behoorlijk door de meesten.

Vruchten (nooit fruit noemen) als appels hoor je niet met een mes te beroeren, daar daardoor de smaak beïnvloed wordt.

Fransen en Italianen gebruiken bijna geen messen en doen alles met de vork.

Het alvast in stukken snijden van vlees, zoals de Fransen en Italianen wel doen wordt door de meesten gezien als onbehoorlijk. Niet doen dus.

Glazen

Uitgaande van 4 glazen zijn er 5 manieren deze weg te zetten:

Frans: In een rij naast elkaar direct boven het bord

Russisch: In een vierkant boven het bord

Oostenrijks: In een halve cirkel boven het bord

Amerikaans: 3 glazen rechts in een halve cirkel rechts van het bord en tijdens het eten nog geen glas voor champagne

Engels: rechts van het bord boven het eetgerei

Bij formele diners zult u veel glazen aantreffen, bij informeel iets minder. Minimaal 2 een voor water en een voor wijn. Glazen worden tussentijds niet afgeruimd.

De champagne coupe. Liever niet! Door de breedte van de coupe verliest de champagne snel het koolzuur, dus liever een smalle flute te gebruiken.

Het groene wijnglas is doorgaans voor Duitse wijnen.

Hoe houdt u het wijnglas vast

Niet aan de kelk, u maakt met uw vingers het glas vies en warmt de wijn op. Aan de steel? Nee want zo verliest u snel het evenwicht. Men houdt het glas aan de stam van de kelk. Tussen steel en kelk zit een klein verbindingsstukje.

Waarom hebben bierglazen geen steel? Dat heeft met het aanzien te maken, wijn was voor de hogere stand, bier voor het volk. Uitzonderingen: Trappisten bieren.

Peper en zout horen tussen elke twee gasten te staan.

Asbakken niet op tafel!

Wijn staat bij formele diners niet op tafel. Men heeft hier immers personeel voor om dit bij te schenken.

Hoe exclusief moet een lunch zijn die u aanbiedt aan een zakelijke cliënt. Niet! In der beschrinking zegt sich der meister. Geef uw cliënt suggesties van de kaart om het goede voorbeeld te geven.

Tafelversiering dient altijd laag te blijven, zodat tegenover elkaar zittende gasten elkaar goed kunnen zien. Kleur van de bloemen past bij het servies en de eetkamer. Bloemen mogen maar bescheiden geuren, u snapt waarom.

Tafelschikking

Gebruik bij grote formele diners plaatskaartjes. Bij een changement laat men rouleren. Bijvoorbeeld de heren twee plaatsen naar rechts of links laten verplaatsen.

Wie zit waar

Laat twee temperamentvolle praters niet naast elkaar zitten. Stille verlegen mensen moeten niet tussen 2 praters klem zitten. Echtparen zitten alleen naast elkaar als ze het middelpunt van het feest zijn. Hanteer een om en om plaatsing dame/heer/dame etc. Een precieze man vrouw schikking is niet verplicht.

In het algemeen zit men aan tafel volgens rang en ouderdom. Bij etentjes in zuivere privésfeer prevaleert ouderdom. Familieleden van de gastheer krijgen een minder prominente plaats dan de gasten. In een Nederlands huis heeft een buitenlander voorrang en andersom ook. De maatschappelijk belangrijkste krijgt de mooiste plek. De gastvrouw kiest de meest praktische plek bij de deur om snel naar de keuken te kunnen lopen. De belangrijkste vrouwelijk gast zit rechts naast de gastheer (tafeldame). De belangrijkste mannelijke gast, rechts naast de gastvrouw (haar tafelheer). Hoe verder men van de gastheer/vrouw afzit hoe onbelangrijker men is. Bedankt ex schoonouders! Ik snap nu waarom het niet werkte haha.

De Haagsche formule, gehanteerd door diplomaten is een handige leidraad voor de duur van een diner. Half 8 beginnen, kwart over 10 klaar en naar huis.

Aan tafel gaan

Madame est servie (mevrouw is gediend) Dit is een traditionele uitdrukking die aangeeft dat men aan tafel kan. Doorgaans gebeurt dit als alle gasten aanwezig zijn. Is iemand te laat dan wacht de gastvrouw 15/20 minuten. Is hij/zij dan nog niet aanwezig dan is het gevoegelijk aan tafel te gaan, tenzij het de eregast/beroemd personage/artiest is.

Belangrijk: Een hoffelijke gastvrouw geeft 5 minuten voor aanvang aan dat men over 5 minuten aan tafel gaat, zodat mensen nog hun handen kunnen wassen etc. Tijdens het eten geen wc bezoek namelijk. Er wordt niet tegelijk geladen en gelost.

Nette heren begeleiden hun tafeldame naar hun plaats en bieden daarvoor hun rechterarm aan. Niemand gaat zitten voordat de gastvrouw zit! Tenzij deze zelf aangeeft dat men mag gaan zitten. Een heer schuift de stoel van zijn tafeldame naar achter en weer aan terwijl zij gaat zitten.

Het is de taak van de gastheer om alvorens te beginnen met eten te verzoeken om een ogenblik stilte. Om gelovigen de gelegenheid tot bidden te geven.

Gaat een schotel voor de tweede keer rond, dan eerst langs de gastvrouw om het goede voorbeeld te geven en de onzekerheid bij andere gasten weg te nemen nog eens op te scheppen. Een royalty wordt altijd als eerste bediend als uitzondering hierop. Hier is weer een uitzondering op: Als er een eregast is.

Dessert is afgeleid van het woord: desserer (knoop of riem losmaken, zich ontspannen).

Dranken

Rood warm, wit koud is de leus. Waarom? Omdat rode wijn tannine bevat, bittere stoffen uit mee gegiste schillen, pitten en steeltjes. Bitter valt minder op bij warm. Kamertemperatuur 20 graden is meestal de juiste temperatuur. Het op kamertemperatuur van rode wijn brengen heet: chambre(ren) Witte wijn, rosé, sherry en champagne worden op keldertemperatuur geserveerd of gekoeld met ijs (frapperen) Stelregel: een fles wit moet koud aanvoelen, maar niet diepvrieskoud, een fles rood koel. Zit in een fles wijn veel bezinksel (droesem/depot) dan schenke men deze over in een karaf. Dit heet decanteren. Wijn wordt ingeschonken met de rechterarm met het etikette naar boven. Schenk hem niet tot de laatste druppel uit vanwege het bezinksel. Schenkt u zelf als gastheer/vrouw uit, dan eerst een slokje in uw eigen glas voor als er nog een stukje kurk in de fles is beland. Is er personeel, dan eerst de gastheer laten proeven ter controle van smaak en temperatuur. Na een goedkeurend knikje worden de gasten ingeschonken en de gastheer vervolgens als laatste.

Bij drinken, eerst uw mond deppen met uw servet! Om te voorkomen dat u de glazen bevuilt. Wordt bij een diner twee soorten wijn geserveerd en heeft u uw andere wijn nog niet op, terwijl de nieuwe wordt geserveerd, dan drinkt u niet meer van de eerder geserveerde. In het algemeen worden bij het nagerecht geen wijnen meer geserveerd. Uitzondering: Dessertwijnen (zoet) of champagnes.

Tafelmanieren

Snuit boven de trog, wafel elle bogen van tafel, rug recht als je eet.

Ga nooit zitten zonder teken van de gastvrouw/heer

Zeg niet smakelijk eten, smakelijke voortzetting etc.

Geen mobiele telefoon, sleutelbos, agenda en dergelijke op tafel. Leg evenmin uw handschoenen op tafel

Niet eten voordat de gastvrouw/heer begint

Leun niet naar voren en hang niet over de tafel

Zit niet onderuit gezakt of lui achterover

Breng het eten naar de mond en niet andersom

Verzamel niet alle schalen om u heen

Reik niet voor uw tafelgenoten langs

Niet mantelen (armen om het bord tijdens het eten) zoals roofvogels doen tijdens het eten

Spreek niet over een persoon heen die naast u zit

Ga niet met uw rug richting uw linkerbuur zitten als u met uw rechterbuur praat

Geen haren kammen, lippen stiften etc.

Heren geen jasje uittrekken als uw gastheer dit ook niet doet

Niet tegelijk laden en lossen: Naar de wc gaan

Als er iets valt, een dame raapt zelf niets op, maar wacht op een ober of een van de heren die dit voor haar doet

Laad uw bord niet te vol, zodat er voor anderen niets overblijft

Blaas niet ter verkoeling

Raak het eten niet aan met uw vingers, brood en vruchten uitgezonderd

Draai uw bord niet om tot het eten te reiken

Neem geen zout/peper alvorens u geproefd heeft
Mosterd smeert u niet direct met de lepel uit de mosterdpot op uw eten, maar leg eerst een hoopje op de rand van uw bord
Schuif uw lege bord niet van u af
Niet metselen, drinken en eten tegelijk
Praat niet met volle mond
Neem geen grote happen
Stop niet iets direct van een schaal in uw mond
Bijt brood niet af, maar breek het
Drink niet teveel alcohol!
Roken aan tafel hoort niet
Pak uw servet direct als u gaat zitten, leg het op uw schoot in een driedubbele reep. Bij elke slok wijn gebruikt u het
Het omknopen is alleen toegestaan voor kinderen en het eten van: mosselen, zee en rivierkreeft
De gastvrouw geeft het teken dat het diner is beëindigd door op te staan. Wat het vertrek betreft, de belangrijkste gast vertrekt als eerste! Het geven van fooien blijft een netelige kwestie. Het is toegestaan dit te doen aan het personeel als u een diner bij iemand thuis heeft genuttigd.

Hanteren van eetgerei

Mes en vork worden niet als een pen vasthouden, dan wel ferm in de knuist. Het mes wordt met een bovenhandse greep vastgepakt zoals men een trapleuning vastpakt. De vork hetzelfde, waarbij de wijsvinger ligt gebogen rust op de steel. De lepel wordt wel als een schrijfpen vastgehouden.

Voorkom kletteren op het bord en leg het geruisloos terug op uw bord. Met de linkerhand een vork omklemmen en deze loodrecht in een stuk vlees steken is ongepast. U houdt tijdens het praten geen eetgerei rechtop.

Met de handen gegeten: Brood, asperges, artisjokken, haring, kippenkluijfe (1 hand)
Niet met uw brood uw bord schoonvegen en geen besmeerde boterhammen zitten maken. Kippenkluijfe, gevogelte en lamskoteletten mogen alleen met de hand worden gegeten als er een vingerkommetje op tafel staat!

Een maïskolf wordt met boter besmeurd en ronddraaiend met beide handen afgeknabbeld.

Vruchten met kroontje worden alleen met de hand gegeten als deze het kroontje nog bevatten, anders dus met een lepel of vork.

Om vruchtpitten te verwijderen houdt u de linkerhand voor uw mond en laat deze vallen in het kokertje wat u van uw rechterhand maakt.

Men prakt niks en kuiltjes worden ook niet gemaakt voor de jus.

Sla wordt traditioneel niet gesneden vanwege de onaangename smaak die het ijzeren lemmet hiertoe aanbrengt.

Bent u klaar met de soep, laat de lepel dan niet in de kom staan, maar leg deze op de schotel of onderbord. Voor het laatste beetje soep mag u uw bord optillen, maar altijd van u af!

Restaurant

Bij het betreden van het restaurant gaat de man voorop. Besef als gastheer dat bij het uitzoeken van de gerechten, u uw gasten in verlegenheid brengt door zelf iets goedkoops uit te zoeken.

Ziet u bekenden? Steven er dan niet meteen op af, maar knik gedecideerd. Komt iemand bij uw tafel staan, dan staat de man op. De vrouw mag blijven zitten. Deze regel impliceert dat u zelf geen andere tafel bezoekt als mensen zitten te eten.

Foei! Op onprettige manier de aandacht van het personeel opeisen. Niet tegen het glas tikken, in vingers knippen, fluiten. U tracht de aandacht van de ober te trekken en knikt naar hem. Lukt dit niet, dan is ober, meneer/mevrouw toegestaan.

Gelukkig Nieuwjaar!

Beste wensen is burgerlijk om te zeggen. Tot wanneer? Formeel gezien wordt de kersttijd op Driekoningen beëindigd (6 januari) Zijn er daarna nog Nieuwjaars recepties, dan zou het raar zijn als u daar niet in mee zou gaan en de verwensingen achterwege laat. Het is dan dus nog toegestaan.

Officiële gebeurtenissen

Met de Franse bezetting is het ontstaan van nieuwe achternamen ontstaan. Napoleon verlangde (nieuwe) achternamen voor alle Nederlanders. Ze mochten de oude houden of een nieuwe kiezen. Daarmee ontstonden grappige namen als Kwaadgeniet, Suykerbuyk. Andere maakten van hun beroep hun achternaam: Smit, bakker. Weer anderen noemden zich naar hun vader: Jansen, Pietersen, Klaassen of de plek waar ze vandaan komen: De Vries (Friesland) van Gent. Jansen is niet zoals vele denken de meest voorkomende achternaam, dat is de Jong, vervolgens de Vries en daarna pas Jansen. Bij geboortes, huwelijken Nieuwjaar drinken mensen graag champagne.

Dit stamt uit de tijd van de Zonnekoning die deze drank zo lekker vond dat hij hem tot Hofwijn uitriep. Dit zorgde voor statusverhoging. Van bewaren wordt champagne niet beter. Champagne wordt fris gedronken. Om oogletsel te voorkomen wordt er niet geknald met de kurk. Men draait de fles terwijl men de kurk fixeert en laat de fles zuchten zoals dat heet.

Aankondigingen

Deze worden altijd kort, sober en zakelijk gedaan, zonder buitenissigheden als: Jipieejee we zijn eindelijk in het huwelijksbootje gestapt. De goede smaak eist dat men zich zoveel mogelijk onthoude van gevoelsontboezemingen in advertenties.

Het geboortekaartje is van geschept papier in het lettertype Chevalier vernoemd naar de drukkerij. In de linker! Bovenhoek wordt met een roze of blauw zelf gestrikt strikje de naam onthuld. Voor de rest is het kaartje sober met de naam van de ouders.

Linksonder de straat, rechtsonder de vestigingsstad.

Het is gebruikelijk beschuit met roze/witte of blauwe/witte muisjes. Deze zijn van anijs. Dit is niet zonder reden, anijs zou de melkklieren in de borsten stimuleren.

Het woord muisjes is een verkorting van muizenkeutels die herinneren aan de snel voortplantende muisjes. De muisjes symboliseren dus vruchtbaarheid en overvloed.

Krijgt u een geboortekaartje opgestuurd? Dan dient u hierop schriftelijk te reageren. Uw reactie is afhankelijk van de relatie. Aardig is het opsturen van een geschenk. Klassieke geschenken zijn zilver met al dan niet naam/geboortedatum ingegraveerd.

Wilt u zich verloven, dan hoort daar een engagementring bij met diamant of andere kostbare steen.

Onze dochter gaat samenwonen, wie neemt het initiatief om haar nieuwe vriend te ontmoeten? Dat maakt niet zoveel uit. Wie het nieuwsgierigst is neemt het initiatief.

Huwelijk

Bruidsmeisjes moeten altijd ongehuwd zijn en mogen variëren in de leeftijd van 3/25 bruidsjonkers moeten jonger zijn: 3/10 jaar. Vroeger heette zo'n helper een paranimf para is bij/naast, numphe is bruid.

Wie betaalt de bruiloft? Vroeger was het gebruikelijk dat de ouders van het meisje dit deden. Dat kwam omdat de bruid gewoonlijk vanuit haar ouderlijk huis trouwde. Tegenwoordig is dat anders, bruiden trouwen ouder en verdienen zelf goed en wonen vaak al een aantal jaar samen.

Aanspreekvormen: Het is goed gebruik om schoonouders aan te spreken met vader en moeder of schoonpapa en schoonmama.

De wet eist dat twee mensen die van plan zijn te gaan trouwen dit aantekenen bij de burgerlijke stand. Men gaat dan in ondertrouw en dit is bedoeld om andere mensen de gelegenheid te geven bezwaar te maken tegen dit voornemende huwelijk. Ondertrouw is minimaal 10 dagen en heeft een geldigheid van 1 jaar. Daarna gaat men weer opnieuw in ondertrouw.

Bij een huwelijk geeft men geen geld! Dit is een belediging. Men kan een verlanglijst met wensen van bepaalde winkels in plaats hiervan gebruiken. Deze winkels houden dan bij wat anderen reeds gekocht hebben. Zorg er altijd voor dat daar voor elk budget iets aangeschaft kan worden!

Zeer ouderwets, maar niet minder leuk is het gebruik van de morgengrave, de gift die de man gewoontegetrouw zijn vrouw deed na de bruidsnacht. Dit kan een prachtige ring of juweel zijn.

Kleding bij een formeel huwelijk

De bruid gaat gekleed in een lange witte jurk met of zonder sluier. Hou het ingetogen! Maak er geen mislukte avondjurk van. Dus liever geen blote armen, blote schouders, en zeker geen diep décolleté! Opsmuk is ook simpel en nauwelijks juwelen, hoogstens een mooie parelketting of erfstuk. Verder draagt de bruid witte handschoenen en het liefst witte schoenen. Volgens de regels mag de bruidegom de jurk niet zien tot de dag van het huwelijk. De sluier hoort eigenlijk over het gezicht gedragen te worden. Pas wanneer men tot man en vrouw is uitgeroepen, tilt de bruidegom de sluier op en kust de bruid. Sommige vrouwen kunnen beter niet in het wit trouwen, zwangere bijvoorbeeld. Wit staat voor onschuld! Bij een witte trouwjurk horen witte bloemen, hierin hoort een takje mirre, het symbool van liefde en vruchtbaarheid. Omdat ze van de dag van het huwelijk dit mirre takje niet meer nodig hebben zelf, gooien ze dit naar anderen.

Bruidsjonkertjes/meisjes en strooiertjes horen witte handschoenen te dragen. Zijn de bruidsmeisjes ouder, dan dragen ze geen wit! Maar bijvoorbeeld, zachte pasteltinten. Ze strooien dan ook geen bloemen. Vrouwelijke aanwezigen dragen mooie complets of geklede jurken met of zonder hoed en handschoenen (Nooit wit!!) Belangrijk! Geen rouw in trouw dus niet in het zwart.

Kleding van de heren

Hij draagt een jacquet, eventueel uniform. De sokken zijn donker effen en lang, de schoenen zwart en glad. Getuigen vrienden en familieleden dragen bij voorkeur hier wel hetzelfde. Zij kunnen ook ipv het jacquet een donkergrijs/blauw pak met vest dragen. Das is bescheiden (Zijde met/zonder een klein patroontje), kleine manchetten. In katholieken kringen wordt nog wel in rok getrouwd met of zonder grijze hoed.

Vindt op de avond van het huwelijk een diner of feest plaats in avondkleding dan worden de heren geacht zich te verkleden (Rok/smoking) De dames kunnen dit ook doen afhankelijk van wat ze overdag dragen.

Het huis van de bruid is traditioneel gezien het middelpunt van de feestelijkheden. Hier brengt de bruid alleen! Haar laatste nacht als ongetrouwde door en kleedt zich aan en verzamelen naaste familieleden en getuigen en speciaal genodigden zich. Pas als de bruidegom verschijnt, vertoont de bruid zich voor het eerst bij voorkeur bovenaan de trap als die er is. Hij geeft haar onderaan het bruidsboekje. Daarna vormt zich de bruidsstoet. In de eerste auto's de ouderparen, eerst die van de bruidegom, daarna die van de bruid. Vervolgens de getuigen en familieleden naar anciënniteit. Als laatste rijdt de bruidsauto voor. Officieel wordt de gehele stoet in paren geformeerd, waarbij echtparen eigenlijk niet samengaan.

Links/rechtsverschuiving

Als verloofde mag de vrouw rechts van de man plaatsnemen (ereplaats), na het zeggen van het ja-woord schiet zij in een onderdanig rol en dient links van de heer te gaan staan. Dit gebruik is van religieuze afkomst, en berust op een bijbels mensbeeld van de onderdanige/zwakke echtgenoot. Ja, slechte vrouw Eva.

Een kerkelijk huwelijk volgt meestal direct naar een burgerlijk huwelijk. Er kan echter wel wat tijd tussen zitten. Vroeger trouwde men voor de burgerlijke stand omdat men zo recht had op voedselbonnen. Bij een burgerlijk huwelijk kleedt men zich wel. Heren in donker pak, dames in complets of jurken. De bruidsjurk wordt nog niet gedragen als er een kerkelijk huwelijk volgt. Tijdens een van de huwelijks voltrekkingen worden ringen uitgedeeld welke eeuwigheid symboliseren. De ringen zijn simpel, glad en van goud. Voor goud wordt gekozen omdat dit smetteloos blijft en eeuwigheid/reinheid symboliseert. Aan de binnenzijde wordt de huwelijksdatum gegraveerd. De ring wordt gedragen aan de 4de vinger de zogeheten ringvinger, omdat men dacht dat daar de ader liep rechtstreeks naar het hart.

Pas einde 19de eeuw gingen mannen twijfelend over tot het dragen van ringen.

De receptie heeft een begin/eindtijd vermeld op de annonce. Doorgaans wordt er anderhalf/twee uur voor uitgetrokken.

Gescheiden

Ik ga trouwen, maar mijn ouders zijn gescheiden en hertrouwd, zitten ze naast hun nieuwe partner bij de receptie/diner?

Nee! Bij het huwelijk hoort het er niet toe te doen of ze hertrouwd zijn. Men heeft maar 1 vader en moeder. Bij het diner horen de biologische ouders naast elkaar te zitten tegenover het paar. Bij de receptie staan de biologische ouders ook naast elkaar. Is de verhouding goed met de hertrouwde partners dan kunnen zij hen bijstaan. Dit alles met uitzondering als de verstandhouding zo slecht is, dat ze niet eens in 1 ruimte willen verblijven met elkaar.

Tafelschikking, echtparen zitten nooit naast elkaar, dat is alleen weggelegd voor het paar. Er worden tijdens diner aankondigen gedaan. Als eerste spreekt altijd de vader van de bruid! Tot slot voor het toetje spreekt de bruidegom. Hij hoort zijn schoonouders te bedanken en in te gaan op wat voorgaande sprekers gezegd hebben.

Traditie is dat iedereen het paar uitgeleid. Dit gaat vaak gepaard met veel lawaai van blikjes achter de auto om de boze geesten te verdrijven. Schoenen achter de auto symboliseren het einde van de vrijgezellentijd.

Waar komen al deze rituelen vandaan? Waarom worden ze gebruikt? Door al de rituelen wordt aan het paar duidelijk gemaakt dat men vanaf nu een andere fase in het leven ingaat. Het ritueel scheidt de oude 'vrijgezellen' tijd van het vanaf nu aan als getrouwd paar het leven leiden. Ze hebben dus in het onbewuste wel degelijk een doel.

Echtscheiding

De echtscheiding is pas een feit, na 6 maanden na inschrijving hiervan in het huwelijks register. Twistende exen, neem u verantwoordelijkheid bij uw kinderen. Is uw kind geslaagd voor een opleiding, laat hen niet de dupe zijn van uwer situatie en zit met een glimlach naast uw ex. U bent het ze verplicht!

Overlijden

Als iemand overlijdt is het gebruikelijk dit aan te kondigen per annonce of via de krant. Tot ver in de 19de eeuw maakten speciale aanzeggers of doodbidders met een vilten hoed met lange slappe band (een huilebalk genoemd) dit mondeling bekend.

Bedenk dat de overledene in de annonce voor het laatst in zijn leven de hoofdpersoon is. Er worden daarom geen titels van andere vermeld, het gaat niet om u maar om de overledene. Men ondertekent bij voorkeur niet met alleen een voornaam omdat zo de relatie tot de overledene onbekend blijft. Volgorde is logisch: echtgenoot, ouders, oudste tot jongste kinderen, telkens gevolgd door hun partners.

Een zin als liever geen bezoek geldt niet voor familie en intieme vrienden. Een foto van de overledene mag, dierennamen zijn kwetsief.

Slechts de naaste of familie geeft kennis of kondigt een overlijden aan, anderen vernemen dit. Wordt vanuit een bedrijf een blijk van deelneming kenbaar gemaakt, dan mogen de titels en functies voor de duidelijkheid wel vernoemd worden in de advertentie. Dit omdat diegene dit doet uit hoofde van hun functie. In dergelijke advertenties is het gebruikelijk een persoonlijke noot over de kwaliteiten van de overledene binnen het bedrijf te vermelden.

Wie uit de krant een overlijden verneemt van een bekende, beslist voor zichzelf of hij de nabestaande op een of andere manier deelneming betuigt.

Wat zeg ik als ik mijn deelneming wil betuigen? U zegt: Gecondoleerd, afgeleid van het latijnse condolere (medelijden hebben) Kent u de nabestaande persoonlijker dan mag: Ik leef met u mee, sterkte etc. Bij een ontvangst voor/achteraf bij een crematie/begrafenis condoleert u eerst de direct nabestaanden bij binnenkomst. Niet doen: Een kant en klare rouwkaart opsturen, waar u alleen uw naam vermeldt. Dit riekt naar gemakzuchtigheid.

Rouwkleur is zwart. Het vroeger dragen van rouwkleding werd als afweermiddel gebruikt. Men probeerde zich onherkenbaar te maken voor de dode, zodat deze hen geen schade kon toebrengen.

In elk geen geval blote armen/schouders, noch minirok. Ook al is het bloedheet. Geen felle lippenstift of zware opmaak. Geen kleurig gelakte nagels en sieraden. Bij rouwkleding wordt geen goud gedragen, noch juwelen. Alleen parels kunnen gedragen worden. Bont geldt ook traditioneel als rouwkleding.

Rouwtijd was vroeger 6 weken. In die tijd ging men buitenshuis alleen voor kerkbezoek. Vaak gaat aan een begrafenis een herdenking/rouwdienst vooraf met de kist aanwezig in de kerk of crematorium. Na afloop gaat de stoet bij een begrafenis van de kerk naar

het kerkhof. Men vergeet het nog weleens, maar in een dergelijke stoet loopt men zwijgend!

Wie wil spreken, geeft dit vooraf aan bij de nabestaanden. Wanneer u gaat spreken en u loopt langs de overledene geef dan een kort knikje. Maak uw voordracht niet te lang en geef in den beginne aan wie u bent, zodat men hier een idee van heeft.

Let op, een kerk is een openbare ruimte. Bij een familietwist kan hier dus niet de deur worden gewezen. Bij het graf nemen de man zijn hoed af. Deze worden ook afgenomen wanneer enige begrafenis stoet voorbijrijdt. Vrouwen zijn hiertoe niet verplicht.

6 Weken na het overlijden bedankt de familie voor alle ondervonden belangstelling. Is dit via een bedrukte kaart, dan is het traditie hieronder nog een paar handgeschreven woorden hierop te vermelden.

Promotie

Promovendi en paranimfen dragen een rok. Komen de hoogleraren, promovendus binnen dan dient het publiek op te staan. Dit wordt vaak vergeten. Men gaat pas zitten als de pedel het sein gegeven heeft, dat zitten is toegestaan. De hoogleraren nemen daarop hun hoofddeksels af.

Protocol en onderscheidingen

Ik ga de koningin bezoeken

Wees stipt!

Bij intrede en vertrek staat u op

Gaat pas zitten als de Koningin gezeten is

In het algemeen wordt men door het gevolg voorgesteld aan de Koningin, dit doet men nimmer zelf

U stapt nimmer op koninklijke personen af

Het is niet gebruikelijk bloemen aan te bieden als men aan het hof ontvangen wordt

Aan het hof geeft u nooit fooien

Men keert vorstelijke personen nooit de rug toe

Geen lege stoel naast de Koningin. Staat iemand op naast haar om een toespraak te houden, dan gaat een ander daarvoor in de plaats zitten

Het wij praten (pluraris maiestatis) stamt af van de Romeinse tijd, toen er nog twee keizerrijken waren en het dus ook echt om twee keizers ging

De etiquette regel dat een hogere of meerder het initiatief neemt tot een gesprek geldt dus ook bij vorstelijke (toevallige) ontmoetingen. Komt u Maxima tegen in een Haagsche bonbon winkel, het zou zomaar kunnen. Houd u dan in!

Een staatsbezoek heet een staatsbezoek en geen statiebezoek zoals men vaak hoort. Het gaat wel gepaard met veel statie.

Bij officiële bezoeken of diners is het soms lastig mensen correct te plaatsen. Een directeur bijvoorbeeld van een bakkerij of die van een miljoenen concern zijn namelijk gelijk geplaatst aan elkaar. Zo ontstonden rondetafelconferenties bij diplomaten. Iedereen is op die manier gelijk.

Hoe brengt men een toast uit op de Koningin

De tafelpresident heft het glas en zegt: Hare Majesteit De Koningin, hierna beantwoorden de aanwezigen met: 'De Koningin'.

Verkeerde placering

Een Oostenrijkse senaat voorzitter vond ooit dat hij te laag geplacerd was, sprak niet tijdens het diner, tijdens het toetje liet hij zijn chauffeur aanrijden en voor de koffie was hij vertrokken.

In Frankrijk placht men dit anders aan te pakken, daar draait men immers eenvoudig zijn bord om haha.

Uw kleren bij de Koningin

Praatte men vroeger vaak voor vrouwen over een middagjapon bij koninklijk bezoek, dit heeft Koningin Beatrix weer heringevoerd. Het betekent donker pak voor heren, weleens aangeduid als Tenue de Ville en net stadse pak voor vrouwen.

Onderscheidingen

De man draagt de modelversierselen alleen op een rok of een ambtskostuum. Overigens is het gebruikelijk dat een bezoekend staatshoofd de hoogste onderscheiding die hij van het land ontvangen heeft draagt.

Wanneer draagt men geen onderscheidingen? Tijdens een begrafenis/begravenisplechtigheden omdat dan alle aandacht naar de overledene dient te gaan. Uitzondering als de overledene actief is geweest tijdens de eerste/tweede wereldoorlog. Als zijn onderscheidingen zijn uitgestald, dan mogen de anderen ook hun onderscheidingen dragen als eerbewijs.

Vlaggen

Oorsprong van de Nederlandse vlag, volgens sommige ligt die bij de kleuren van het Wapen van Zeeland: Een rode leeuw, op een goudgeel veld opduikend uit een blauwe zee. Als Willem de eerste in 1577 zijn intocht deed in Gent, zijn veel vrouwen gekleed in deze 3 kleuren. Bij het ten strijde trekken ontstaat de kreet: Oranje boven wat enerzijds duidt op het oranje als bovenste baan van de vlag, anderzijds op het feit dat de vlag gehesen werd in de top van een gekaapt schip. Na 1795 werd het rood/wit/blauw als landsvlag aanvaard. Maar dit is toen niet vastgelegd. In de jaren 30 is er een heuse vlaggenstrijd geweest tussen oranje of rood. Dit vanwege het feit dat de NSB 'ers (aanhangers van de Nationaal Socialistische Beweging) de oranje witte blauwe vlag als hun partijvlag gebruiken. Wilhelmina nam maatregelen: Zij vond dat de Nederlandse vlag boven de politiek hoorde te gaan.

En zo geschiedt: Bij koninklijk besluit wordt in 1937 vastgesteld hoe de Nederlandse vlag er voortaan uitziet. Een vlaggenhoek van drie even brede horizontale banen in de kleuren: helder vermiljoen (rood) helder wit en kobaltblauw. Bijzonder is de oranje wimpel die ons land heeft als eerbetoon aan het koninklijk huis. Deze wimpel is even lang of iets langer dan het diagonaal van de vlag wanneer deze is uitgestreken en varieert in de breedte van 15/30 cm uitlopend in een zwaluwstaart.

De vlaggenstok is wit van kleur en heeft een oranjekleurige dop. Belangrijk is dat de stok zolang is, dat de vlag nooit de grond raakt of iemand kan belemmeren. Ook bij het halfstok hangen van de vlag, mag deze de grond nimmer raken.

Hijsen van de vlag hoort bij zonsopgang, neerhalen bij zonsondergang, maar uiterlijk om 21.00. 's Nachts blijft de vlag niet hangen, tenzij deze goed verlicht is. Eigenlijk geldt hier het Hollandse gezegde: De vlag 's nachts buiten is vlaggen voor de hoeren.

Halfstok is altijd zonder wimpel en ten teken van rouw. Bij officiële dodenherdenking en bij overlijden van een koninklijk familielid. Men hijse eerst de vlag volledig naar de top en laat deze dan zakken tot halfstok. Een vlag in rouw hoort niet te wapperen, deze wordt daarom met de punt van de onder baan vastgemaakt aan de vlaggenlijn.

Waar hangt welke vlag

Bij het uithangen van meerdere vlaggen geldt een rangorde. Om te beginnen krijgt onze vlag uit nationaal verband altijd een ereplaats. Dit betekent dat onze vlag altijd rechts hangt van een andere vlag. Dit gezien met de rug naar het ontvangende pand en het gezicht naar de masten. Een bezoeker ziet dus als hij aankomt zelf zijn eigen vlag rechts.

Hangt u meer dan 2 vlaggen uit van anderen, dan hangt onze vlag in het midden. Voorbeeld: U wilt 5 vlaggen uithangen van verschillende bezoekers, bepaal dan eerst de rangorde van uw bezoekers.

Zijn er bezoekers van meerdere landen, dan hangt onze vlag het verst van u af in een rij/halve cirkel, gezien vanaf het pand. Een bezoeker ziet dan eerst bij aankomst onze vlag. Vervolgens wordt daarna volgens het Franse alfabet de volgorde van beginletter van het land gebruikt om de vlag in volgorde hiervan te plaatsen. Opgelet een Nederlander in het buitenland hoort naast zijn eigen driekleur de vlag van het gastenland te voeren - ambassades uitgezonderd. Desgewenst kunt u de Europese vlag uitsteken en als tweede hangen naast onze vlag.

Overig vlaggen: Bij eindexamen met de schooltas, bij geboorte/huwelijk met wit vaantje Vlag met oranje wimpel? Alleen op Koninginnedag en op verjaardagen van een lid van het Koninklijk huis.

Het uithangen van de vlag als louter versiering wordt gezien als gebrek aan eerbied voor ons hoogste nationale symbool.

Volkslied

In feite is het Wilhelmus vooral een religieus politiek propaganda lied dat het leiderschap van Willem 1 verdedigt. De beginletters van de vijftien strofen vormen samen de naam: Willem van Nassov. De melodie bestond al en is afkomstig van een oud Frans soldatenlied uit 1568.

Kranslegging

Het leggen van de krans: Men lope naar voren met krans in de hand of deze wordt aangereikt, legt hem neer of bevestigt deze aan de standaard, schikt het lint zodat deze netjes ligt, loopt twee passen achteruit, knikt met het hoofd of salueert indien men militair is, draait zich om en loopt terug.

Kleding bij kranslegging: zwart/donker, geen jas! Bij regen wordt een paraplu gebruikt die iemand anders vasthoudt. Bij extreme kou mag een nette donkerblauwe/zwarte overjas.

Algemene wenken in den vreemden

In Amerika schouderklopt men, in Azië moet u dit vermijden. In China bent u beleefd als u informeert naar het welzijn van vrouw en kinderen van een zakelijke partner. In islamitische landen wordt dit weer als onbeschoft beschouwd. Informeer altijd naar de begroetingswijze van het land wat u bezoekt.

De Nederlandse directheid eerlijkheid ervaart men vaak in het buitenland als agressief. Stiptheid verschilt nogal eens per land, u kunt zelf raden waar dit wel of niet geldt: Duitsland/Denemarken etc. stipt, Spanje/Italië hecht men er minder waarde aan. Latijns Amerika, wat denkt u zelf? China/Japan wel stipt en Arabische landen weer niet. Informeer van te voren naar de gebruiken.

Aanspreken

Al te joviaal en populair gedrag wordt in de meeste landen niet op prijs gesteld. Tutoyeer dus niet te snel. Clichés en stereotypen, neem ze niet te snel voor waar aan: Fransen zijn elegant uhuh, Spanjaarden vurig, niet altijd.

Gastvrijheid

Ook dit verschilt per land. Ons land kent somber stemmende spreekwoorden als 'Gasten zijn lasten' 'Gasten en vis blijven drie dagen fris' 'Zeldzaam is aangenaam' in Arabische/Russische landen geldt juist: Eet en geef je gast te eten ook al lijdt je zelf honger. Eet uw bord niet leeg, laat altijd wat liggen als u uitgegeten bent. Anders wordt deze weer volgeschapt.

In Rusland geldt dit voor het volschenken van uw glas wodka, dus pas op! Gastvrijheid in Spanje is altijd erg laat, middageten is vanaf 14.00, gevolgd door een siësta (gelieve niet telefoneren), diner vanaf 22.00.

Linkerhand, negatieve associatie bij moslims en hindoes omdat men ermee zijn billen afveegt. Reik dus dingen niet aan met deze hand of schenk dranken ermee in.

Bloemen zijn altijd goed als geschenk, vooral Russische vrouwen maakt u er erg blij mee. Voorkom lelies/chrysanten deze worden bij begrafenissen gebruikt. Voorkom sowieso witte bloemen maar, daar deze voor de dood gebruikt worden. Wit is dood.

In Nederland, Spanje, Chili pakt men cadeaus uit, in andere landen (China, Duitsland, India, Colombia, Indonesië) legt men ze onder dankzegging ter zijde. Dit zou namelijk als

te gretig voorkomen wanneer men deze meteen opent. Men gaat er daar eigenlijk al vanuit dat het welbekomen zal.

Conversatie in het buitenland

Vermijd het aansnijden van gevoelige onderwerpen als politiek/godsdienst en maatschappelijke problemen. Doet uw gesprekspartner dit, luister naar zijn visie en stel u terughoudend op en neme zelf geen duidelijke stelling.

Onderwerpen nee:

Australië: Aborigines

Frankrijk: Basken

Groot –Brittannië: Koningshuis

Italië: Maffia

Scandinavië : Alcoholconsumptie en walvisvangst

Verenigde staten: Buitenlands beleid

Nee/ja zeggen is in veel landen onbeleefd, blij liever vaag. Probeer dus ook tussen de regels door te lezen wat uw gesprekspartner bedoelt. Zegt een Japanner, ik zal het overwegen, dan is dit nee. Beantwoordt u in Spanje een vraag met 'Dank u wel' dan betekent dit ja.

Houding

Voet op knie is in veel landen beledigend!

Eigenaardigheden van landen

China

Harmonie en vormelijkheid zijn belangrijk voor Chinezen. Toon respect, wees bedaard en houd rekening met hiërarchische verhoudingen. Wees nooit ongeduldig en spreek met niet al te luide toon. Overhandig uw visitekaartje met 2 handen, maak geen notities op het visitekaartje van uw gesprekspartner en bestudeer deze eerst grondig bij ontvangst. Begroet altijd eerst de ranghoogste. Bij begroeting zal men u een slappe handdruk geven, dit zegt niks. In de kennismaking is het eerst stemming maken belangrijk. Zakendoen is voor later. Informeer er daarom naar of uw gesprekspartner kinderen heeft, of deze getrouwd is etc.

Chinezen spreken elkaar aan met eerst de achternaam die voor de voornaam staat. Zakenlui opgelet, in China vergadert men anders, de Chinese stijl is gericht op het creëren van harmonie.

Chinezen hebben diepgewortelde gewoonten als: spugen, rochelen, wildplassen, smakken, slurpen. Dit zou zijn oorsprong hebben in de afschaffing van etiquette in de tijd van het communisme, ook wijst men op de invloed van Mao Zedong die behoorlijk onfatsoenlijk was. Soms maakte deze verstrooid zijn broek los op zoek naar luizen en vlooien.

Duitsland/Duitstalige landen

Pas op met tutoyeren, geen du, maar Sie!

Aanspreken met Herr plus achternaam of Frau plus achternaam. Hoge functionarissen stellen het op prijs als hun ambt of functie genoemd wordt. Dus Frau Bundeskanzlerin, Herr Direktor.

Frankrijk

Het door etiquette beheerste hof van de Franse koningen in Versailles heeft zijn sporen nagelaten. De Fransen staan nogal bekend om hun hoffelijkheid. Dit maakt de omgang aangenaam.

Aanspreken, zeg kortweg monsieur of madame. Nooit met een achternaam erachter, dat is voor leveranciers. Ontmoet u de president, spreek deze dan aan met: Monsieur le President de la Republique. Wel volledig graag, want alleen Monsieur le President kan ook slaan op de president van een voetbalclub.

Groot-Brittannië

De Britten schudden uit hygiënische overweging iets minder handen. Zeer nette mensen als de prins van Wales delen graag op de correcte wijze handkussen uit.

Vraagt men u, How do you do? Dan antwoordt u met: How do you do? Verder niets! Het is namelijk een hoffelijkheid formule. Wees niet te direct, joviaal, Britten houden van understatement. Als het regen en het plentst zullen zij zeggen: Ik vrees dat het weer vandaag niet zo mooi zal zijn. Pas op met humor, de Britten zijn immers toch niet te verslaan.

De Britten eten net als wij, maar houden tussen gangen de handen op de knieën. Let op uw schoenen, deze dienen goed gepoetst te zijn. Schrijf na een logeerpartij de gastvrouw altijd een bread-and-butter bedankbrief. Belangrijk! Engeland is een onderdeel van Groot-Brittannië; Wales, Schotland en Noord-Ierland behoren er ook toe, beledig de inwoners hiervan niet door ze Engelsen te noemen.

Dear Sir/Dear Madam is de aanhef? (formeel) Dan is de afsluiting: Yours faithfully of Yours sincerely (hoogachtend, iets formeler)

Amerikanen gebruiken hiervoor: Yours truly

Aanhef persoonlijker brief: Dear Charles/Camilla afsluiting: Kind regards/Best regards/Love/With love.

Italië

In Italië altijd la bella figura (de schone schijn) in uw achterhoofd. In de zakenwereld geldt: De juiste kleding is het kenteken van succes. Italië is met Frankrijk het centrum van de mode. La bella figura impliceert ook nimmer goedkope geschenken.

Bij kennismaken zegt u Buongiorno/Buonasera meer niet. Geen Piacere (aangenaam) de populaire groet Ciao komt van schiavo = slaaf, oftewel uw dienaar. Ook de Oostenrijkers roepen Slaaf, maar dan in het latijn: Servus!

Een pasta (spaghetti/penne) eet men alleen met een vork, nimmer snijden, Italianen drinken cappuccino alleen 's morgens tot een uur of twaalf. Nooit na lunch of diner. Dan drinken zij espresso of eventueel macchiato (koffie met melk). Zeg noch Buon appetito noch Cin cin (proost). Aanspreken, graag met titels! De achternaam laat u meestal weg, zeker bij vrouwen. Uitzondering: Signora/Signore dan volgt wel de achternaam.

Japan

Zonder visitekaartje bent u niks in Japan, uw kaartje dat bent u. Dat kaartje is net zo belangrijk als uw uiterlijk. Overhandig het altijd met twee handen. Nooit over de tafel sjoelen. De buiging is de traditionele begroetingswijze. Buig precies zover als uw partner doet. De diepte geeft de status aan van beider. Ga dus niet te diep, anders zet u zelf voor schut. U kunt u bij twijfel altijd met een kort knikje afdoen. Japanners maken nogal eens een uitzondering door de hand van een buitenlander te schudden.

Remember, alles gaat via omwegen. Onze direct manier van communiceren is hen onbekend. Voor het winnen van vertrouwen en smeden van banden is samen eten belangrijk. Aanspreken, gebruik de familienaam gevolgd door San.

Verenigde Staten

De enige regel is, dat hier eigenlijk geen regels zijn. Alles wordt om efficiency heen gebouwd. Time is money. De backslap is een teken van vriendschap. Het personeel van in hotel en restaurant leeft van hun fooien. Een fooi van 15/20% is daarom niet ongebruikelijk.

Aanspreken met Sir en Ma'am is gebruikelijk, zo ook: Mr. Mrs., Miss, Ms als u onzeker bent of de dame getrouwd is.

Zuid-Amerikaanse landen/Argentinië

Het begrip tijd heeft hier een andere dimensie. Een half uur te laat komen of zelfs helemaal niet komen is hier niet ongewoon. Familieverplichtingen hebben hier voorrang. Tact is erg belangrijk. Het geldt als ongeleefd in openlijke of directe bewoordingen een negatief oordeel of berisping uit te spreken.

Gebaren maken en lichamelijk contact zijn gebruikelijke manieren van communicatie. In het informele circuit zoemen Zuid-Amerikanen graag, ook bij onbekenden! Dit onder het motto, uw vrienden zijn mijn vrienden. Aan correcte kleding en nette schoenen (gepoetste schoenen!) hecht men grote waarde. Vergelijk Argentijnen nooit met Brazilianen.

Tot slot, wat moet u doen als u als eregast in het verre oosten schapen oog aangeboden krijgt of de hersenen van een aap?

Als u botweg weigert, beledigt u hiermee de gastheer/vrouw die u juist wil eren met dit bijzondere gerecht. Anderszins ziet u uzelf al kokhalzen bij het innemen ervan. Tja....

Als u denkt het gerecht absoluut niet te kunnen eten, moet u dat niet doen. U kunt dan verwijzen naar uw zwakke maag (hetgeen in dit geval waarheidsgetrouw is).

Maar maak wel duidelijk dat u het gebaar waardeert, zodat de gastheer/vrouw zich niet gekwetst voelt in zijn eergevoel. U kunt uw waardering hieromtrent niet vaak genoeg uitspreken!

Succes! En prettige feestdagen!

Tjalling

